

Etiske retningslinjer

Introduksjon

1.1 Brudd på lover og/eller de etiske retningslinjene	2
1.2 Hvorfor ha etiske retningslinjer?	4
1.3 Hvordan kan Multiconsults etiske retningslinjer støtte deg?	4
1.4 Hvem retningslinjene gjelder for	4
1.5 Brudd på lover og/eller de etiske retningslinjene	4
1.6 Verdier og ledelsesprinsipper	4
1.7 Kriterier for god beslutningstaking	6
1.8 Lover, forskrifter og standarder som gjelder	6
1.9 Viktigheten av å rapportere	6
1.10 Gjengjeldelse mot varslere	7

2 Vår forpliktelse overfor interne interessenter..... 8

2.1 Våre ledere	8
2.2 Trygg og sikker arbeidsplass	8
2.3 Alkohol og narkotika	9
2.4 Gjensidig respekt	9
2.5 Selskapets eiendeler og personvern	9
2.6 Dataressurser og sosiale medier	10

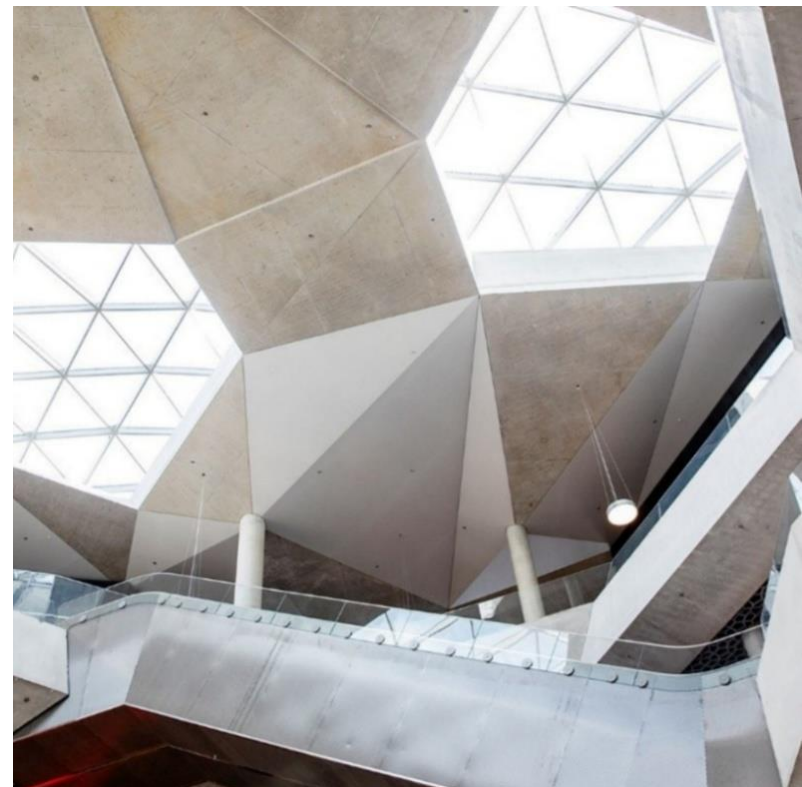
3 Vår forpliktelse overfor eksterne interessenter 11

3.1 Gaver, gjestfrihet og underholdning	11
3.2 Hvilket nivå av gaver, middager og underholdning er akseptabelt?	11
3.3 Ikke fornærme giveren	12
3.4 Tilby eller motta betalinger	12
3.5 Interessekonflikter	12
3.6 Favorisering av nære relasjoner (nepotisme)	12
3.7 Yte tjenester og produkter	13
3.8 Finansiell integritet og innsideinformasjon	13
3.9 Sponsing	13
3.10 Politiske og veldedige bidrag	14

4 Våre forpliktelser overfor samfunnet som helhet 15

4.1 Prinsipper mot korrupsjon	15
4.2 Oppnå forretninger med integritet	15
4.3 Innhenting og innsamling av informasjon	15
4.4 Etisk forretningsadferd	16
4.5 Konkurranseloven	16
4.6 Sustainability	16
4.7 Human rights	16

4.8 Ekstern kommunikasjon	17
4.9 Hvitvasking	17
4.10 Sanksjoner	17

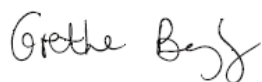
1.1 Melding fra administrerende direktør

Takket være vår mer enn 100 år lange historie, vårt utrettelige fokus på å finne nye muligheter og en bedriftskultur basert på ærlighet og pålitelighet, har Multiconsult blitt en av de ledende konsulentfirmaene innen ingeniør-, arkitekt- og designfaget i Norge.

Vår globale tilstedeværelse, gjennom prosjekter og datterselskaper, gjør det mulig for oss å levere profesjonelle tjenester i et stadig mer komplekst og globalisert marked. For å opprettholde denne sterke posisjonen, kreves tillit og gjensidig respekt fra våre interessenter.

Vår forpliktelse til de etiske retningslinjene er en viktig komponent i å bygge denne tilliten og reflekterer vårt engasjement for hvordan vi driver vår virksomhet. FNs Global Compact påvirker våre retningslinjer og dermed hvordan vi opererer der det er relevant, mens våre kjerneverdier fortsatt danner grunnlaget for all vår atferd og veileder våre interaksjoner med kunder, partnere, leverandører, kolleger og myndigheter.

Multiconsults etiske retningslinjer, som er basert på våre verdier, fastsetter prinsippene som ligger til grunn for vår virksomhet og adferden vi forventer av alle ansatte og andre representanter for Multiconsult. Retningslinjene er godkjent av styret og fungerer som grunnlag for vår forretningsdrift, slik at Multiconsults måte å gjøre virksomhet på fremmer bærekraft og opprettholder høye etiske standarder. Vi har alle et felles ansvar for å følge prinsippene i de etiske retningslinjene i alle deler av vårt daglige arbeid.

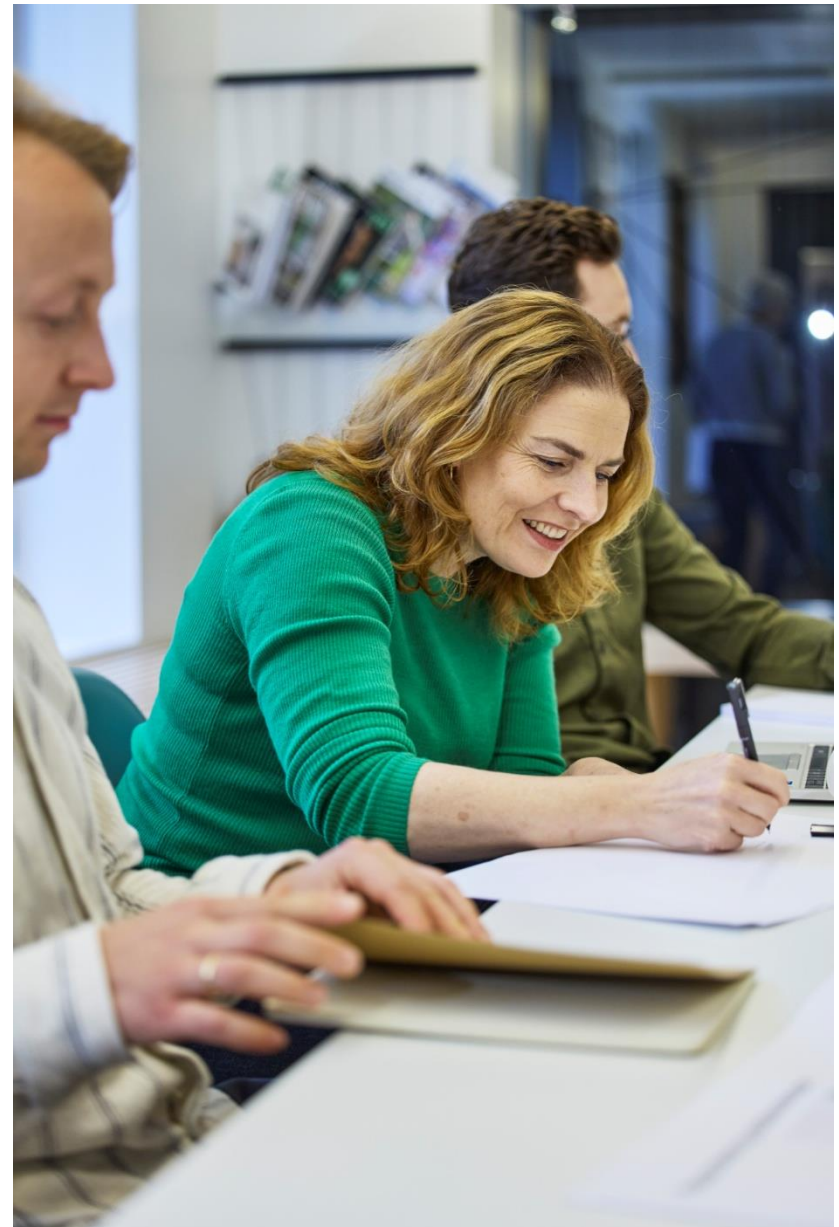
Grethe Bergly, Chief Executive Officer

Veiledende prinsipper

Det er en forventning at alle ansatte i Multiconsult konsernet etterlever følgende:

- Utfører sine oppgaver med integritet og etterstreber alltid å opprettholde en høy standard for faglig ansvarlighet og ytelse, både i og utenfor Multiconsult.
- Anerkjenner verdien av en arbeidsplass med mangfold og respekterer alle mennesker. Vi verdsetter det at mennesker med ulik personlig, kulturell og utdanningsbakgrunn tilbyr unik kompetanse og perspektiver.
- Bruker sunn fornuft. Hvis det du gjør, eller planlegger å gjøre, er noe du ikke er komfortabel med å snakke med din familien om eller kollegene dine, er det sannsynligvis ikke akseptabelt.
- Diskuterer dilemmaer åpent og rapporterer eventuelle potensielle brudd på de etiske retningslinjene.
- Setter av tilstrekkelig tid når du tar vanskelige beslutninger. Dårlige beslutninger tas ofte når vi er under tidspress.
- Er oppmerksom på mulige rolle- eller interessekonflikter som kan oppstå når Multiconsult leverer tjenester til flere parter. Sørger for at Multiconsults roller er kjent for relevante interne parter og for våre kunder dersom det er en risiko for at det kan stilles spørsmål til Multiconsults uavhengighet.
- Sikrer at egne handlinger er innenfor det som er tillatt iht. lovgivning og våre etiske retningslinjer. Brudd på lover og våre etiske retningslinjer utgjør en trussel mot Multiconsults virksomhet og selskapets omdømme.
- Søker råd fra nærmeste leder, og/eller fra Compliance-funksjonen dersom det er tvil om hvorvidt en planlagt handling er lovlig og i samsvar med Multiconsults krav.

1.2 Hvorfor ha etiske retningslinjer?

Tillit er kjernen i alt vi gjør. For å opprettholde denne tilliten må vi konsekvent opptre med integritet for å etablere oss som en pålitelig partner for våre kunder, kolleger, forretningsforbindelser, overfor andre interessenter og i samfunnet vi opererer i. Vår kultur er bygd på en grunnmur av integritet, noe som motiverer oss og gjør at vi handler på en riktig måte.

Multiconsults etiske retningslinjer beskriver forventningene vi har til hver enkelt person som jobber for eller med vår organisasjon, samtidig som den fremhever vårt ansvar overfor våre ansatte, samarbeidspartnere og eiere. Det kan være situasjoner der den rette handlingen ikke umiddelbart er innlysende. Her kan våre etiske retningslinjer være et nyttig verktøy, da den gir veiledning og retning når du er usikker på hva du skal gjøre.

Selv om den kanskje ikke gir svar på alt, kan den peke deg i riktig retning.

1.3 Hvordan kan Multiconsults etiske retningslinjer støtte deg?

- Forstå hva Multiconsult forventer av deg
- Gi veiledning for ærlig og etisk adferd
- Ivareta våre verdier og beskytte vårt omdømme.
- Støtte deg i å ta gode beslutninger
- Gi råd for når og hvordan du skal søke veiledning/støtte.

1.4 Hvem retningslinjene gjelder for

Våre etiske retningslinjer gjelder alle ansatte, både faste og midlertidige ansatte, uavhengig av stilling. Dette inkluderer også styret i Multiconsult konsernet og datterselskaper. Multiconsult forventer at alle tilknyttede selskaper og forretningspartnere driver sin virksomhet med integritet og på et etisk forsvarlig vis.

Alle ansatte og alle andre som omfattes av våre etiske retningslinjer, må lese disse og erklære at de vil etterleve krav som fremkommer i Multiconsults etiske retningslinjer.

Enhver som arbeider på vegne av Multiconsult, må dele vår forpliktelse til forretningsetikk og integritet ved å følge prinsippene i våre etiske retningslinjer når de leverer varer og tjenester til Multiconsult eller handler på våre vegne. Dette gjøres enten ved å signere at man har lest og er enig i våre retningslinjer, eller ved å signere Erklæring for samarbeidspartnere.

1.5 Brudd på lover og/eller de etiske retningslinjene

Hvis du unnlater å følge gjeldende lover eller de etiske retningslinjene, overser andres manglende etterlevelse av retningslinjene, eller presser noen til å bryte retningslinjene, har det skjedd et brudd. Dette kan skade Multiconsults omdømme.

Alle faktiske eller potensielle brudd på lover eller de etiske retningslinjene tas på alvor og brudd kan føre til disiplinære tiltak som er i tråd med bruddets art og omstendigheter. Konsekvensene kan være en skriftlig advarsel, permisjon uten lønn, eller i siste instans oppsigelse av arbeidsforholdet. Alle undersøkte brudd blir registrert i personalmappen. Og hvis en handling bryter loven, kan det resultere i bøter eller strafferettsforfølgelse fra nasjonale myndigheter.

1.6 Verdier og ledelsesprinsipper

Våre verdier er en del av vårt DNA. De gir veiledning til måten vi samarbeider med våre forretningspartnere, i samfunnet og med hverandre.

MOVE – Our values

M

Motivating

- We set clear goals and expectations
- We give responsibility and latitude
- We give constructive and helpful feedback
- We share knowledge and success-stories

We are motivating

O

Organised & trustworthy

- We stand for what we do, also when we`re challenged
- We do things properly
- We deliver with the quality agreed upon
- We keep our promises

We are organised and trustworthy

V

Value creating

- We identify and realise commercial opportunities
- We strive to provide value
- We choose sustainable solutions
- We think holistically and are team players

We are value creating

E

Engaged

- We take initiative and seek opportunities
- We are brave and dare to challenge ourselves and others
- We care
- We are curious and actively seek to develop

We are engaged

Følgende ledelsesprinsipper gjelder i Multiconsult:

- *Bygger lag* - Vi står sterkere sammen enn alene og vi lykkes som lag. Vi jobber sammen på tvers av selskapet, kunder og partnere. Vi gjør (hver) andre gode og tenker alltid langsiktig og "ETT Multiconsult"
- *Søker muligheter* - Vi utforsker markedet og mulighetsrommet og ser aktivt etter muligheter der vi kan koble folk og løsninger sammen i å utvikle forretning, oss selv, kundene og samfunnet.
- *Viser vei* - Vi skaper felles forståelse for hvor vi skal. Vi involverer, utfordrer og vi følger opp at vi er på rett vei. Vi prioriterer og går foran med et godt eksempel.
- *Ser mennesker* - Vi bryr oss, vi lytter, vi stiller krav og gir og ber om tilbakemelding. Vi gir tillit og nødvendig støtte. Vi møter alle med respekt og er tett på; kollegaer, kunder og partnere.
- *Tar grep* - Vi er proaktive og aktive, viser mot og handlekraft. Vi bruker feil som mulighet for læring og vi gjennomfører beslutninger.

1.7 Kriterier for god beslutningstaking

Å vite hva som er rett kan noen ganger være vanskelig. Bruk disse spørsmålene som støtte når det er usikkerhet rundt god etisk handling. Svarene vil gi veiledning.

- Er det lovlig?
- Føles det rettferdig og ærlig?
- Vil helse eller personsikkerhet være i fare?
- Er det i tråd med våre verdier (MOVE)?
- Kan handlingen eller manglende handling ha negative konsekvenser for Multiconsults omdømme, våre forretningspartnere eller andre relevante interessenter?
- Støtter ditt nåværende informasjonsnivå handlingen, eller trenger du mer informasjon?

- Kan du rettferdiggjøre dette offentlig?
- Kan aktiviteten oppfattes som rettferdig overfor våre konkurrenter, kolleger eller kunder?
- Utgjør det en risiko for miljøet?
- Undergraver det vår tillit og integritet?

Ta kontakt med din leder, lokal compliance officer (LCO) eller Group Compliance Officer (GCO) hvis du er usikker på hva den riktige handlingen kan være. Ansatte i Multiconsult skal rapportere brudd på etiske retningslinjer, selv om Multiconsult ikke er direkte involvert i aktiviteten.

1.8 Lover, forskrifter og standarder som gjelder

Lover og forskrifter kan variere fra land til land. Uansett hvor vi er lokalisert, må vi kjenne til og følge nasjonale lover og forskrifter som gjelder for vår virksomhet og landene der vi opererer. Noen ganger kan lokale skikker eller praksiser komme i konflikt med våre retningslinjer. I slike tilfeller skal du følge loven og de etiske retningslinjene. Hvis du er i tvil, diskuter med din leder, LCO eller GCO.

1.9 Viktigheten av å rapportere

Hvis opplever en situasjon som innebærer lovbrudd eller brudd på våre etiske retningslinjer, dette gjelder også mulige brudd, ta kontakt med din leder, LCO eller GCO. Rapportering om faktiske og mulige brudd kan også rapporteres anonymt via [Multiconsults varslingsportal](#).

Multiconsult søker å ha en kultur preget av åpenhet der etiske spørsmål blir forstått og tiltakene som blir tatt, kan stå seg over tid. En slik kultur gir en plattform der vi kan lære av hverandre, forstå risikoene, utvikle våre prosesser og bygge vår organisasjonskultur.

1.10 Gjengjeldelse mot varslere

Multiconsult tolererer ikke noen form for gjengjeldelse mot personer som har rapportert om en etisk eller juridisk bekymring i god tro. Å handle i god tro betyr at rapporten blir levert på en oppriktig og ansvarlig måte gjennom tilgjengelige kanaler. Dette gjelder selv om rapporten viser seg å være en falsk overtredelse.

2 Vår forpliktelse overfor interne interessenter

2.1 Våre ledere

Våre ledere skal være gode rollemodeller. Ledere forventes å fremme et positivt arbeidsmiljø der folk blir behandlet med verdighet og respekt og føler seg komfortable med å luften bekymringer.

Derfor må ledere gjøre en innsats for å skape en kultur:

- der ansatte ser etterlevelse av selskapets krav og/eller loven som normen.
- som oppmuntrer til diskusjoner om lovlighet og etiske problemstillinger.
- der ledere anerkjenner og støtter medarbeidere som opptre med integritet og sunn etisk dømmekraft.
- der veiledning om forretningsetiske problemstillinger, basert på det som er angitt i de etiske retningslinjene, er tilgjengelig.
- som sikrer at ansatte blir gitt etikkopplæring.

2.2 Trygg og sikker arbeidsplass

Personsikkerhet er en del av verdiene våre, noe som støtter vår forpliktelse til å operere etisk og med integritet, samtidig som vi prioriterer trygghet og sikkerhet i alt vi gjør. Vi prioriterer personsikkerheten til våre ansatte, våre fysiske eiendeler og miljøet vi opererer i. Det er et felles ansvar for alle ansatte i Multiconsult. Hver av oss har et moralsk og juridisk ansvar for å overholde lover, forskrifter og standarder, samt våre egne interne krav knyttet til helse, personsikkerhet og ytre miljø i arbeidet vi utfører og i lokalene vi benytter.

Et trygt og sikkert arbeidsmiljø, er et som også er fritt for vold. Truende oppførsel er ikke akseptabelt.

Dersom du er vitne til eller mottar en trussel eller voldshandling, skal du rapportere dette i samsvar med kapittel 1.9.

2.3 Alkohol og narkotika

Bruk av alkohol og narkotika kan ha en skadelig innvirkning på din vurderingsevne og kan sette deg i fare for å ikke utføre arbeid trygt og sikkert. Det er strengt forbudt å jobbe under påvirkning av alkohol og narkotika, inkludert misbruk av reseptbelagte medisiner som kan påvirke dine evner til å arbeide.

Alkohol kan serveres på sosiale arrangementer, men det forventes dog at forbruket holdes på et moderat nivå.

Ved arbeid på vegne av Multiconsult er det avgjørende at selskapets ansatte avstår fra å bruke eller oppmuntre andre til å bruke alkohol eller ulovlige stoffer på en måte som kan medføre fare for deres helse og sikkerhet, eller som kan skade omdømmet til Multiconsult eller Multiconsults forretningsforbindelser.

2.4 Gjensidig respekt

Multiconsult er opptatt av å fremme en arbeidsplass der vi alle behandles med verdighet og respekt. Vi verdsetter mangfold blant våre ansatte. Multiconsult tolererer ikke diskriminering eller trakassering. Vi har alle ansvar for å behandle alle involverte parter i våre aktiviteter, både internt og eksternt, med respekt og på en rettferdig, ikke-diskriminerende eller ikke-trakasserende måte.

Multiconsult tilbyr like arbeidsmuligheter for alle. Dette gir hver enkelt av oss lik forutsetning for ansettelse, uavhengig av bakgrunn. Multiconsult tar alle beslutninger om rekruttering, ansettelser, opplæring og organisasjonsendringer basert på meritter og aldri basert på egenskaper*. Opprettholde en respektfull arbeidsplass er knyttet til vår eller andres oppfatning av aktiviteten som utføres**.

Samtidig som vi forventer at de etiske retningslinjene følges, anerkjenner vi også dine rettigheter som ansatt i Multiconsult. For eksempel retten til å snakke offentlig om saker av offentlig interesse eller å delta i visse aktiviteter knyttet til vilkårene og betingelsene for ansettelsen din.

Innholdet i disse etiske retningslinjene eller Multiconsults styrende dokumenter er ikke ment å begrense eller være inngripende i dine rettigheter.

*egenskaper kan være, men ikke begrenset til, alder, avstamning, farge, kjønn, medisinsk tilstand, nasjonal opprinnelse, fysisk eller psykisk funksjonshemming, rase, religion eller seksuell legning.

**Trakasserende oppførsel kan være ett av følgende: a) verbale bemerkninger (kommentarer, forslag, vitser som kan oppfattes som støtende), b) grafisk materiale (tegninger, fotografier eller videoer), c) fysisk atferd (vold, skuespill eller berøring).

2.5 Selskapets eiendeler og personvern

Multiconsult driver virksomhet ved å anskaffe og utvikle fysiske og immaterielle verdier, og det er vårt ansvar å beskytte disse eiendelene mot tap, skade, misbruk og tyveri. Like viktig er våre immaterielle eiendeler, inkludert vårt omdømme, kunnskap og renommé i lokalsamfunnene der vi opererer. Disse eiendelene omfatter også konfidensiell informasjon på ulike nivåer, for eksempel forretningsplaner, immaterielle rettigheter, tilbud, tekniske innovasjoner, design, oppfinnelser, patenter, finansiell informasjon, styrende dokumenter, kundelister og annen proprietær informasjon vi genererer i utvikling av selskapet.

Vi skal ikke under noen omstendigheter utlevere Multiconsults konfidensielle informasjon til utenforstående med mindre vi er autorisert eller rettslig forpliktet til å gjøre det. Videre skal vi ikke utlevere slik informasjon til kolleger som ikke har et legitimt forretningsbehov for å vite det.

Hvis og når deling av denne informasjonen med en kollega eller tredjepart er nødvendig, må en taushetsserklæring være på plass. Taushetsbelagte opplysninger tilhørende Multiconsult skal ikke spres, heller ikke etter at en ansatt har sluttet.

Vi har en plikt til å ivareta personvernet til våre ansatte, dvs. drifte i samsvar med lovkrav. Alle personopplysninger, inkludert medarbeiderevalueringer, ansatte goder og lønn, må håndteres med forsiktighet og bare av autoriserte ansatte. Dersom det oppdages eller mistenkes uautorisert bruk eller utlevering av taushetsbelagte opplysninger, skal det varsles i samsvar med kapittel 1.9.

2.6 Dataressurser og sosiale medier *

Multiconsults ressurser for kommunikasjon, bruk og lagring skal brukes ansvarlig og sikkert. Disse ressursene er tiltenkt benyttet i drift av selskapet. Følgende begrensninger gjelder:

- Personlig bruk av Multiconsults internett-, e-postsystem og andre IT-ressurser bør holdes på et minimum.
- Kommunikasjon av upassende** innhold, tilsvarende med visning eller deling, er et brudd på de etiske retningslinjene.
- Nedlasting eller bruk av ulisensiert eller ulovlig materiale
- Multiconsults sine systemer bør ikke brukes til lagring av filer som er tenkt å holdes privat.

All informasjon, data og annet innhold på Multiconsults systemer og infrastruktur er selskapets eiendom. Multiconsult forbeholder seg retten til å overvåke aktivitet, data og filer på våre systemer/ressurser/tilganger uten forutgående varsel.

Sosiale medier er en unik mulighet til å spre og diskutere informasjon og annet materiale. Sosiale medier er tilgjengelige via Multiconsults IT-infrastruktur og man må huske på at innhold er mulig å manipulere/endres på og kan påvirke Multiconsults omdømme dersom det misbrukes. Vi forventer derfor at ansatte i Multiconsult følger de etiske retningslinjene og andre relevante styrende dokumenter ved bruk av sosiale medier og aldri uttaler seg eller opptre på Multiconsults vegne, med mindre man er autorisert til det.

* Eksempler på sosiale medier inkluderer, men er ikke begrenset til; X/Twitter®, Facebook®, LinkedIn®, TikTok®

** Upassende eller støtende språk er språk som er fornærmende, trakasserende, truende og/eller diskriminerende.

3 Vår forpliktelse overfor eksterne interessenter

3.1 Gaver, gjestfrihet og underholdning

Vi setter stor pris på de relasjoner vi har etablert med våre kunder, leverandører og andre interessenter. For å opprettholde disse relasjonene er det viktig at de ikke påvirkes av overgenerøse gaver eller gjestfrihet.

Historisk sett har gaver og underholdning vært vanlige måter å uttrykke takknemlighet og ivareta forretningsforbindelser. Men når disse uttrykkene for takknemmelighet blir for generøse, kan de skape en følelse av forpliktelse eller forventning om motytelse hos mottakeren. I Multiconsult er retningslinjene klare: Vi hverken gir eller mottar gaver, gjestfrihet eller underholdning som kan oppfattes som et forsøk på påvirkning av andre. Enten du er mottaker eller giver, er det viktig å forstå hvorvidt det er overdrevent. Dette kan være utfordrende, da lover og skikker varierer betydelig innenfor og mellom land.

3.2 Hvilket nivå av gaver, middager og underholdning er akseptabelt?

På et generelt nivå er alle gaver, gjestfrihet og underholdning som vil bli oppfattet som moderate* akseptable. Hvis du mottar, eller blir invitert til, noe som overskrider de moderate begrensningene, bør dette diskuteres med lederen din, LCO eller GCO for godkjenning.

Vi erkjenner at middager og underholdning er vanlig i forretningslivet, så aksept av sporadiske invitasjoner fra kunder, leverandører** og andre forretningspartnere er akseptabelt hvis de også deltar og kostnadene oppleves moderate.

Dersom det foreligger gode forretningsmessige grunner til å takke ja til en invitasjon, bør Multiconsult minimum betale for nøkkelutgifter*** knyttet til invitasjonen.

*Når du mottar noe moderat, indikerer moderat at det ikke spiller noen rolle for mottaker, dvs. gaven eller middagen har ubetydelig verdi for deg som mottaker, eller den som mottar.

** Invitasjoner/gaver og underholdningstilbud fra potensielle leverandører krever mer gransking før en beslutning om å akseptere/avvise tilbudet. ***Reisekostnader og overnatting.

3.3 Ikke fornærme giveren

Noen ganger kan det være vanskelig å avslå en gave, spesielt hvis dette kan fornærme giveren, eller hvis gaven ble overlevert foran en gruppe. Hvis du ikke kan avslå gaven, ta imot den, men gi umiddelbart beskjed til lederen din eller LCO, som vil samarbeide med deg å donere, distribuere eller lodde den ut blant en større gruppe av dine kolleger.

3.4 Tilby eller motta betalinger

Multiconsult forventer at alle ansatte opptrer etisk i vårt daglige virke. Slik oppførsel er en forutsetning for å fremme langsiktige arbeidsforhold med våre forretningspartnere, lokalsamfunn og myndigheter, uansett hvor i verden vi opererer.

Vi gir, tilbyr eller aksepterer aldri upassende betalinger i noen form. Nasjonale lover og internasjonale standarder er klare på dette punktet. Det vil si at det er ulovlig å gi, motta, tilby eller be om bestikkelser, kickbacks eller andre typer upassende utbetalinger til offentlige tjenesteperson eller til ansatte i privat sektor.

Alt av verdi gitt i et forsøk på å påvirke en tjenesteperson handlinger eller beslutninger, eller til ansatte i privat sektor, for å oppnå eller beholde virksomhet eller oppnå noen form for fordel, er definert som en bestikkelse.

Omvendt er det å akseptere noe av verdi som påvirker vår dømmekraft et brudd på de etiske retningslinjene. Bruk av forretningspartnere for å delta i aktiviteter som er et brudd på de etiske retningslinjene, er heller ikke akseptabelt.

Multiconsult aksepterer ikke bruk av bestikkelser. Hvis det er betalt en bestikkelse for å forhindre trussel om skade på ansatte, må slik aktivitet rapporteres umiddelbart til LCO eller GCO, enten direkte eller gjennom varslingsportalen.

Konsekvensene for brudd på korrupsjonsloven er alvorlig. På grunn av sin kompleksitet bør alle ansatte i Multiconsult rådføre seg med LCO eller GCO

før noe av verdi tilbys eller aksepteres fra offentlige tjenesteperson eller ansatte i private virksomheter.

3.5 Interessekonflikter

En interessekonflikt oppstår når ansattes private interesser urettmessig svekker Multiconsults eller andre interessenters interesser. For å hindre slike konflikter, eller det som kan fremstå som en konflikt, må vi vurdere saken opp mot Multiconsults interesse. Det er veldig viktig å merke seg at selv om en aktivitet ikke virker relatert til vår rolle, må vi kanskje innhente forhåndsgodkjenning før vi engasjerer oss i den.

Vi må unngå eierskap og andre finansielle interesser i selskaper som kan føre til interessekonflikter. Vi forbyr eierskap i selskaper* som direkte konkurrerer med Multiconsult.

Ansatte kan ikke besitte stillinger i selskaper utenfor Multiconsult og heller ikke utføre annet lønnet arbeid uten skriftlig tillatelse fra leder, LCO eller GCO.

I tillegg må personlig vinning og/eller fordel aldri gå foran forpliktelser overfor Multiconsult. Det er strengt forbudt å bruke egen stilling eller forsøk på å bruke den, til å oppnå upassende personlige fordeler, som for eksempel lån, garantier om forpliktelser eller gaver fra person eller virksomheter. Dette gjelder også for våre familiemedlemmer og andre individer eller grupper vi har en tilhørighet til.

Hvis du er klar over en transaksjon eller relasjon som med rimelighet kan forventes å gi opphav til en interessekonflikt eller oppfattet interessekonflikt, bør problemstillingen straks diskuteres med leder, LCO eller GCO.

*Gjelder kun for selskaper som ikke er børsnotert.

3.6 Favorisering av nære relasjoner (Nepotisme)

Nepotisme på arbeidsplassen består av å vise favorisering mot familiemedlemmer, slektninger og nære venner. Nepotisme tolereres ikke og vi skal aldri bruke vår stilling til å hjelpe familie eller venner til å oppnå

fordeler på bekostning av Multiconsult. Dersom vi er kjent med at et familiemedlem eller en nær venn er part i en eventuell kontrakt, anbud eller tilbud som involverer Multiconsult, skal vi umiddelbart informere vår leder, LCO eller GCO, som vil vurdere om det foreligger en interessekonflikt og om vår medarbeider bør trekke seg fra prosessen.

For å unngå nepotisme og potensielle interessekonflikter i selskapet skal ansatte med nær relasjon til hverandre ikke arbeide i samme linjelederkjede. Hvis det utvikler seg et personlig forhold mellom ansatte i samme linjelederkjede, skal dette diskuteres med lederne, LCO eller GCO slik at en passende løsning kan bli funnet. Å ansette familiemedlemmer til andre ansatte anses ikke som nepotisme, forutsatt at rekrutteringsprosedyrene til selskapet er fulgt. Ansatte kan ikke delta i rekrutterings- og ansettelsesprosesser av egne venner og slektninger.

3.7 Yte tjenester og produkter

Multiconsult er avhengig av kvalitet i de tjenester og produkter vi leverer til våre kunder. For å gjøre dette konsekvent må vi overholde nasjonale og internasjonale lover, forskrifter og standarder, i tillegg til kontraktspesifikasjoner og våre styrende dokumenter som regulerer våre leveranser til våre kunder.

Alle ansatte plikter å sette seg inn i hva som kreves av Multiconsult, oppdragsgiver og andre relevante interessenter. Multiconsults retningslinjer og prosedyrer er utviklet for å sikre kvalitet på det vi leverer internt og eksternt.

Multiconsult er avhengig av leverandører, entreprenører, konsulenter og andre forretningspartnere. Disse partene er ofte sentrale i forsyningskjeden vår og vi er derfor svært nøye med å velge dem. Alle eksterne partnere må imøtekomme våre krav til etisk forretningsførsel. Hvis du mistenker avvik, kan du kontakte din leder eller lederen over.

Hvis det innebærer uetisk forretningspraksis, vennligst involver LCO, GCO eller rapporter det gjennom varslingsportalen.

3.8 Finansiell integritet og innsideinformasjon

I tilfeller hvor man besitter kunnskap om konfidensiell informasjon som ikke er offentliggjort og er innhentet gjennom vårt ansettelsesforhold, er det ulovlig å engasjere seg i kjøp eller salg av aksjer og andre verdipapirer med mindre transaksjonen er forhåndsgodkjent på riktig nivå, som fastsatt av loven. Dette gjelder både Multiconsults aksjer og aksjene til våre samarbeidspartnere.

I tillegg er det ulovlig å lekke slik informasjon til personer som ikke er autorisert til å få tilgang til den, slik loven krever.

Dersom man oppdager eller mistenker slik aktivitet, skal det varsles i samsvar med kapittel 1.9.

3.9 Sponsing

Multiconsult får ulike rettigheter og fordeler i bytte mot å være sponsor. Disse kan omfatte bruk av den sponsede organisasjonens navn, annonsekreditter og tilgang til fasiliteter eller muligheter til å markedsføre Multiconsults navn, produkter og tjenester.

Når vi velger sponsoraktiviteter, prioriterer vi muligheter som samsvarer med vår virksomhet og verdier. Disse aktivitetene bør være direkte relatert til virksomheten vår og markedene vi jobber i.

- Vi unngår å bruke sponsing i situasjoner der vi kan ha eller ser ut til å ha utilbørlig innflytelse over noen.
- Vi unngår sponsing som kan skape en oppfatning av uanstendighet i forhold til forretningsmuligheter.
- Vi er nøye ved utvelgelse av sponsoraktiviteter og sørger for at de sponsede partene og Multiconsult har sammenfallende verdier.
- Vi sørger for at vi aldri tilbyr sponsing som et insentiv eller belønning for å skaffe eller beholde forretninger eller for noe annet upassende formål.

- Vi forstår at sponning kan innebærer risiko, for eksempel oppfatningen av bestikkelse.

3.10 Politiske og veldedige bidrag

Multiconsult støtter ansattes personlige engasjement i politiske og veldedige aktiviteter. Slike aktiviteter skal alltid gjennomføres på fritiden og for egen regning.

Multiconsult skal ikke tilskrives eller forbindes med ansattes personlige politiske eller veldedige aktiviteter, herunder kampanjearbeid, innsamlinger eller taler holdt i privat sammenheng.

Ansatte skal ikke benytte Multiconsults ressurser, herunder økonomiske midler, lokaler, systemer eller annet utstyr, i forbindelse med personlige politiske eller veldedige aktiviteter. Det kan heller ikke forventes at Multiconsult refunderer politiske bidrag eller tilknyttede kostnader.

Dersom du er usikker bør du diskutere dette med din leder eller LCO før det gjennomføres aktiviteter som kan involvere Multiconsults ressurser.

4 Våre forpliktelser overfor samfunnet som helhet

4.1 Prinsipper mot korrupsjon

Vi holder alltid den høyeste etiske standarden og unngår enhver involvering i korruperte aktiviteter, enten ved personlig å engasjere oss i, autorisere eller tolerere dem. Videre, hverken tilbyr vi eller aksepterer en utilbørlig fordel, som ikke tjener noe legitimt forretningsformål og/eller tilbys med den hensikt å påvirke mottakerens beslutningsprosess.

Imidlertid, blir man tvunget til å betale på grunn av trusler mot liv, helse og sikkerhet, vil ingen konsekvenser blir iverksatt. Slike betalinger må rapporteres til LCO eller GCO umiddelbart.

Det er avgjørende å gjennomføre en forsvarlig due diligence av alle forretningspartnere og sikre at vi ikke engasjerer andre til å utføre oppgaver som vi ikke har etisk eller juridisk lov til å gjøre selv.

4.2 Oppnå forretninger med integritet

Det å vinne i markedet innebærer kommunikasjon med kunder, leverandører og andre relevante interessenter. I den kommunikasjonen skal vi sørge for å være ærlige og nøyaktige når vi kommuniserer og diskuterer vår kompetanse og kapasitet, enten muntlig eller skriftlig. På samme måte diskrediterer vi ikke våre konkurrenter eller bruker urettferdig praksis mot konkurrenter.

Vi forsøker verken, direkte eller indirekte, å erstatte et annet rådgivende ingeniørselskap eller arkitekt som allerede har vunnet et arbeid. Vi overtar ikke arbeidet til et annet rådgivende ingeniørselskap eller arkitekt, før vi har varslet relevante parter og det er mottatt skriftlig dokumentasjon på at avtale er avsluttet.

4.3 Innhenting og innsamling av informasjon

Vårt konkurransefortrinn oppnås gjennom kvalitet i leveransene av våre produkter og tjenester. Multiconsult, i likhet med resten av markedet, observerer markedet og markedsaktørene. All informasjon som samles inn, er offentlig tilgjengelig informasjon. Selv om Multiconsult har medarbeidere

med bakgrunn fra offentlig og privat sektor, skal ingen ansatte bryte taushetserklæringer eller avsløre taushetsbelagte opplysninger fra tidligere arbeidsgivere.

Multiconsult samler ikke inn informasjon om våre konkurrenter gjennom uetiske handlinger. Dersom konfidensiell informasjon om en konkurrent blir bevisst eller utilsiktet avslørt til deg som ansatt i Multiconsult, skal du diskutere dette med din leder, LCO eller GCO før du foretar deg noe ytterligere.

4.4 Etisk forretningsadferd

Multiconsult er stolte av arbeidet vi gjør globalt. Vi tror at vår evne til å fortsette å fremme gode forretningsrelasjoner er bygget på å handle etisk. En “bestikkelse” er noe av verdi* gitt i et forsøk på å påvirke en ekstern parts handlinger eller beslutninger, oppnå eller beholde forretninger, eller skaffe seg en utilbørlig fordel. Vi tilbyr eller aksepterer aldri en “kickback”, som en motytelse for noe som allerede er betalt for å opprettholde en forretningsrelasjon. Vi benytter ikke eksterne parter for å involvere oss i aktiviteter som vi selv har forbud mot å delta i.

*Verdier kan være alt fra gaver, penger, billetter, invitasjoner til arrangementer, rabatter osv.

4.5 Konkurranseloven

Våre oppdragsgivere forventer rettferdig konkurranse og fordi Multiconsult konkurrerer ut fra kvaliteten på våre produkter og tjenester, er vi opptatt av å fremme rettferdig konkurranse til enhver tid. Vi må aldri engasjere oss i eller støtte urettferdig forretningspraksis eller aktiviteter som kan begrense konkurranse på en upassende måte. På samme måte er det avgjørende at vi avstår fra enhver aktivitet som kan bryte med eller gi inntrykk av brudd på konkurranselovgevingen. Selv om konkurranselovgevingen varierer mellom de ulike landene der vi opererer, er følgende type aktiviteter forbudt med hensyn på det å begrense konkurranse

- Bli enige om priser, vilkår eller salgsbetingelser med konkurrenter.

- Dele eller allokere kunder, bud, markeder eller territorier med konkurrenter.
- Inngå eksklusivitetsavtaler med tredjepartsleverandører.

Disse reglene gjelder både uformelle forståelser og formelle avtaler. For å sikre at vi konkurrerer rettferdig, skal vi avstå fra å diskutere noen av disse aktivitetene med våre konkurrenter eller avstå fra å diskutere andre saker som kan sees på som et forsøk på å begrense konkurransen. Aktiviteter som bryter med disse reglene, skal rapporteres til GCO.

4.6 Sustainability

Prosjektene Multiconsult deltar i, og beslutningene som tas basert på våre anbefalinger som rådgivere, har både lokal og global påvirkning på bærekraftig utvikling. Som et internasjonalt selskap etterlever vi alle lover, regler og forskrifter der vi driver virksomhet som påvirker miljøet. Vi har ambisiøse mål for vårt ytre miljø ansvar, og bidrar til at våre kunder ivaretar gjeldende lover, regler og standarder.

Vi jobber kontinuerlig for å maksimere effektiv bruk av naturressurser, redusere vårt utslipp og minimere vårt samlede miljøavtrykk i alt vi gjør.

4.7 Human rights

Multiconsult søker å drive vår virksomhet på en måte som respekterer menneskers rettigheter og verdighet. Hver av oss kan spille en rolle i eliminering av menneskerettsbrudd som barnarbeid, menneskehandel og tvangsarbeid. Vårt mål er å fremme menneskerettigheter i de lokale samfunnene vi opererer i. Vi forventer at alle ansatte, forretningspartnere og leverandører unngår å forårsake direkte eller indirekte til brudd på menneskerettighetene gjennom sine aktiviteter.

Multiconsult har forpliktet seg til å respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter i hele vår egen virksomhet, så vel som i vår leverandørkjede. Vi støtter prinsippene i FNs Global Compact, og vi stiller oss bak FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, OECDs

retningslinjer for flernasjonale selskaper, FNs Verdenserklæringen om menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner for arbeidslivet. Vi synliggjør vår fremgang på menneskerettighetsområdet ved å rapportere i tråd med European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

4.8 Ekstern kommunikasjon

Ved å gi våre eksterne interessenter et nøyaktig bilde av vår virksomhet, transaksjoner og intensjoner, kan vi bevare Multiconsults integritet. For å gjøre dette, sørger vi for at vi snakker med én stemme. Det er derfor kun de som er godkjent som talspersoner for Multiconsult som skal uttale seg offentlig om Multiconsult.

4.9 Hvitvasking

Finansielle transaksjoner der kriminelle, inkludert terrororganisasjoner, forsøker å skjule utbyttet, kilden eller arten av deres ulovlige aktiviteter, er forbudt ved lov. Multiconsult er opptatt av å bistå i den globale kampen mot hvitvasking av penger. Derfor skal vi alltid utføre due diligence av kunder, leverandører, mellomledd og andre forretningsforbindelser som ønsker å gjøre forretninger med Multiconsult.

4.10 Sanksjoner

Multiconsult er forpliktet til å overholde alle gjeldende sanksjonslover og -forskrifter. Sanksjoner er juridiske restriksjoner som ilegges av myndigheter eller internasjonale organer mot bestemte land, virksomheter eller enkeltpersoner. Vi må sikre at vår forretningsvirksomhet ikke bryter med slike restriksjoner, da dette kan medføre juridiske konsekvenser og skade vårt omdømme. Å omgå eller forsøke å omgå sanksjoner, inkludert indirekte samarbeid gjennom mellomledd, er strengt forbudt.

Alle muligheter og samarbeid med nye partnere må gjennomgå en vurdering (integrity due diligence) for å sikre etterlevelse av sanksjonsregelverket. Dersom du mistenker at en transaksjon eller en partner kan være omfattet av sanksjoner, skal du rådføre deg med din leder, lokal compliance ansvarlig (LCO) eller Group Compliance Officer (GCO).